



JUSTITSMINISTERIET

Civil- og Politiafdelingen

Dato: 6. oktober 2008
Kontor: Det Internationale
Kontor
Sagsnr.: 2008-305-0675
Dok.: KBU40021

KOMMENTERET OVERSIGT

over

høringssvar vedrørende udkast til forslag til folketingsbeslutning om udkast til rammeafgørelse om styrkelse af personers proceduremæssige rettigheder, om fremme af anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse i forbindelse med afgørelser afsagt, uden at den pågældende selv var til stede under retssagen, og om ændring af en række rammeafgørelser.

1. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et udkast til forslag til folketingsbeslutning har været sendt i høring hos:

Østre og Vestre Landsret, samtlige byretter, Danske Advokater, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Domstolsstyrelsen, Rigspolitiet, Rigsadvokaten, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Advokatrådet, Landsforeningen af beskikkede advokater, Dansk Retspolitisk Forening, Amnesty International, Institut for Menneskerettigheder og Retssikkerhedsfonden.

Justitsministeriets bemærkninger til høringssvarene er anført med kursiv.

2. Høringssvarene

Østre Landsret, Vestre Landsret, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Direktoratet for Kriminalforsorgen har ikke haft bemærkninger til udkastet til folketingsbeslutning.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Landsforeningen af beskikkede advokater har henvist til foreningens tidligere høringssvar af 10. april 2008 vedrørende forslaget til Rådets rammeafgørelse om fuldbyrdelse af domme in absentia og om ændring af en række rammeafgørelser. Af dette høringssvar fremgår bl.a., at Landsforeningen ikke finder, at Danmark bør medvirke til at fuldbyrde udeblivelsesdomme fra udenlandske domstole, der går ud over de minimumskrav, der er stillet i den danske retsplejelov og går videre end de retssikkerhedsgarantier, der er for genoptagelse af sådanne domme. Det er endvidere Landsforeningens opfattelse, at der i en række medlemsstater er betydelig mere vidtgående regler for afsigelse af udeblivelsesdomme med langvarige fængselsstraffe til følge og en betydelig reduceret retssikkerhed for den domfældte til følge.

De rammeafgørelser, som der lægges op til at ændre, bygger alle på princippet om gensidig anerkendelse. Det indebærer, at Danmark som udgangspunkt vil være forpligtet til at anerkende og fuldbyrde en række afgørelser, som er truffet af myndigheder i andre medlemsstater. De danske myndigheder vil derfor ikke kunne foretage en nærmere prøvelse af det materielle grundlag for den afgørelse, der er truffet af en myndighed i en anden medlemsstat. Baggrunden herfor er, at de nævnte rammeafgørelser bygger på et grundlæggende princip om gensidig tillid mellem medlemsstaternes retssystemer, således at medlemsstaterne gensidigt forpligter sig til at anerkende og fuldbyrde afgørelser, der er truffet i en anden medlemsstat.

Det ville indebære en fundamental fravigelse af princippet om gensidig anerkendelse, hvis de enkelte medlemsstater kunne vælge at afslå anerkendelsen af en strafferetlig afgørelse, hvis den pågældende afgørelse ikke ville kunne være truffet efter den pågældende medlemsstats lovgivning. Justitsministeriet finder ikke, at der er grund til en sådan fravigelse.

Retspolitisk Forening har noteret sig, at en vedtagelse af beslutningsforslaget skal efterfølges af en ændring af udleveringsloven og forbeholder sig derfor sig sin endelige stillingtagen til en kommende høringsrunde om lovforslaget.

Foreningen giver endvidere udtryk for, at den fjerde undtagelse til hovedreglen om, at medlemsstaterne efter udkastet til rammeafgørelse skal kunne afslå at fuldbyrde afgørelser truffet in absentia, forekommer betænkelig. Undtagelsen indebærer, at afgørelser truffet in absentia ikke

skal kunne afslås, hvis den pågældende ikke har fået afgørelsen forkyndt personligt, men vil få den forkyndt personligt umiddelbart efter overgivelsen og udtrykkeligt vil blive underrettet om navnlig retten til fornyet prøvelse eller anke. Den pågældende skal endvidere underrettes om tidsfristen for at anmode om fornyet prøvelse eller anke. Det bemærkes, at sådan som undtagelsen er formuleret, er afgørelsen ikke forkyndt på tidspunktet for overgivelsen. Det vil sige, at den dømte først efter overgivelsen til fuldbyrdelse i den anmodende medlemsstat får meddelelse om afgørelsen m.v. Foreningen bemærker, at dette forekommer ganske vidtrækkende og giver i modsætning til de øvrige undtagelser under ingen omstændigheder den udleverende medlemsstat nogen muligheder for at foretage en bedømmelse af den domfældtes retssikkerhed. Henset til, at der er tale om alvorlige forhold, der kan medføre frihedsberøvelse, og at udlevering på grundlag af den europæiske arrestordre også kan ske i visse situationer, hvor der ikke foreligger strafbarhed efter dansk ret, jf. udleveringslovens § 10 a, finder foreningen det yderst betænkeligt at hæve det parlamentariske forbehold for så vidt angår denne del af rammeafgørelsen.

Det bemærkes, at den fjerde undtagelse til hovedreglen om, at medlemsstater skal kunne afslå at fuldbyrde domme afsagt in absentia – som også anført i udkastet til beslutningsforslaget – kun finder anvendelse i forhold til sager, der er omfattet af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurer for overgivelse mellem medlemsstater.

Den nævnte undtagelse indebærer, at vedkommende person umiddelbart efter overgivelsen vil få afgørelsen forkyndt personligt, at den pågældende udtrykkeligt efter overgivelsen vil blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, og at den pågældende skal underrettes om tidsfristen for at anmode om fornyet prøvelse eller anke. Der vil således være mulighed for en efterprøvelse af den beslutning, der er truffet in absentia, og den fornyede prøvelse vil kunne føre til, at den pågældende frifindes.

Efter Justitsministeriets opfattelse adskiller det omhandlede tilfælde sig ikke væsentlig fra den situation, hvor en person udleveres fra et EU-medlemsland til et andet med henblik på retsforfølgning på grundlag af en afgørelse, der er afsagt i et retsmøde, hvor den pågældende ikke var til stede. Det vil også i sådanne tilfælde kunne forekomme, at den pågældende vil blive frifundet af domstolene i det land, som der er sket udlevering til.

Som nævnt ovenfor bygger bl.a. rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurer for overgivelse mellem medlemsstater på et grundlæggende princip om gensidig tillid mellem medlemsstaternes retssystemer, således at medlemsstaterne gensidigt forpligter sig til at anerkende og fuldbyrde afgørelser, der er truffet i en anden medlemsstat. Det følger således af rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurer for overgivelse mellem medlemsstater, som i dansk ret blev gennemført ved lov nr. 433 af 10. juni 2003, at når en medlemsstat anmoder om at få en person udleveret til strafforfølgning skal denne anmodning imødekommes, medmindre der foreligger en af afslagsgrunde, som fremgår af rammeafgørelsen. Det ligger ikke i rammeafgørelsen, at der skal foretages en vurdering af, om den pågældende er skyldig i den forbrydelse, som vedkommende skal retsforfølges for i den anmodende stat, og der vil f.eks. kunne ske udlevering, selv om den pågældende nægter sig skyldig.

Det er på den baggrund Justitsministeriets opfattelse, at den omtalte fjerde undtagelse ikke giver anledning til betænkeligheder.

3. Forslaget til folketingsbeslutning

Der er foretaget enkelte redaktionelle ændringer i udkastet til folketingsbeslutning i forhold til det udkast, der har været i høring.